

**UCHWAŁA NR XLI/ /2024
RADY GMINY KORYCIN**

z dnia 30 stycznia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) Rada Gminy Korycin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXVI/194/2021 Rady Gminy Korycin z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2024.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Iwona Chwieńko

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024 – 2030

I. Wstęp

Institucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza przez udzielenie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art. 72 Konstytucji stanowi, iż Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a także ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Nowelizacja ustawy antyprzemocowej zmienia ustawową terminologię. Dotychczasowe pojęcia - „przemoc w rodzinie” zastąpiono terminem „przemoc domowa”, „ofiara” to „osoba doznająca przemocy domowej”. Ustawowej definicji doczekało się także pojęcie „osoby stosującej przemoc domową” wcześniej nazywaną „sprawcą”. Zmienił się (rozszerzył) również krąg osób objętych ochroną, niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Najważniejsza zmiana z punktu widzenia bezpieczeństwa małoletnich to uznanie małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej, jako „osoby doznającej przemocy domowej”. Ponadto nowelizacja zmienia m.in. procedurę „Niebieskie Karty” i wprowadza programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, a także programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową.

Przepis ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) definiuje przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nieetykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Ustawa rozszerza również katalog osób doznających przemocy domowej. Obejmować on teraz będzie:

- a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

h) małoletniego, wobec którego jest stosowana przemoc domowa lub który jest świadkiem przemocy domowej wobec innych osób.

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" opisuje następujące rodzaje przemocy:

PSYCHICZNA/EMOCJONALNA

Jest podstawą wszelkich form przemocy. Polega na wywieraniu presji na osobę w celu sprawowaniu nad nią kontroli i podporządkowania jej swojej woli. Jej istotą jest naruszenie godności osobistej. Stanowi podstawę wszelkich innych form przemocy i zazwyczaj z nimi współwystępuje. Przykładem mogą być: wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów i planów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna poprzez kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, uniemożliwianie schronienia, degradacja werbalna czyli wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb i wulgaryzmów, straszenie zastosowaniem siły.

FIZYCZNA

Polega na naruszeniu nietykalności cielesnej lub niesie takie ryzyko. Przykłady: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, gaszenie papierosów na ciele, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, szarpanie np. za włosy lub uszy, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.

SEKSUALNA

Dotyczy sfery seksualnej, jej celem jest poniżenie drugiej osoby, odebranie jej godności, polega na naruszeniu intymności. Jej istotą jest zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Występuje wówczas przymus jako na bezpośrednie użycie siły lub emocjonalny szantaż, groźba lub podstęp by osobę skłonić do preferowanego zachowania, np.: gwałt, molestowanie seksualne, wymuszanie pożycia, obmacywanie, dotykanie intymnych części ciała, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, uwagi i żarty o charakterze seksualnym, przymuszanie do oglądania treści charakterze seksualnym bądź pornograficznym itp.

EKONOMICZNA

Dotyczy sfery materialnej, polega na celowym niszczeniu własności, pozbawianiu środków lub tworzeniu warunków, gdy trudno jest zaspokoić podstawowe potrzeby min. uniemożliwianiu podjęcia pracy zarobkowej i wymuszanie pracy nieodpłatnej, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczeniu rzeczy, zabieraniu pieniędzy, ograniczanie dostępu do zasobów rodziny, w przypadku wspólnej firmy na nieopłacaniu składek, ubezpieczeń i niewypłacaniu zarobionych pieniędzy, wymaganium, by sprawozdawać się z każdej wydanej złotówki, pozbawieniu informacji na temat stanu majątku rodziny, zaciąganiu kredytów i pożyczek na wspólne konto, zmuszaniu do spłacania długów, sprzedawaniu rzeczy osobistych bądź wspólnych bez uzgodnienia itp.

ZANIEDBANIE

Dotyczy naruszenia obowiązku opieki ze strony najbliższych. Jego istotą jest niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Odnosi się do dzieci, osób starszych czy niepełnosprawnych lub chorych, których dobry stan wymaga opieki ze strony domowników. Polega na min. na braku zainteresowania potrzebami innej osoby, świadomym ich ignorowaniu, pozbawianiu środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.¹⁾

Przemoc jest zjawiskiem, którego zasięg jest znacznie większy niż odnotowują to przeprowadzane badania i statystyki. Nadal wiele ofiar zaprzecza istnieniu problemu w ich środowisku. Wynika to z wielu aspektów takich jak wstyd, bezradność, nieufność, obawa o własne zdrowie i życie. Ustawodawca uznając wagę zagrożeń będących następstwem stosowania przemocy naruszającej podstawowe prawa człowieka, a więc prawo do

¹⁾ <https://www.niebieskalinia.pl/o-zjawisku-przemocy/formy-przemocy> na dzień 11.01.2024 r.

życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, uznaje za konieczne podniesienie skuteczności jej przeciwdziałania, w związku, z czym poddaje ustawowej regulacji zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą domową oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc. Zamierzeniem ustawodawcy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy jako mechanizmu skoordynowanych działań na rzecz osób doznających przemocy domowej. Takie postrzeganie przeciwdziałania przemocy domowej nakłada na Gminę obowiązek przygotowania programu, który będzie źródłem wskazań dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania temu problemowi.

II. Podstawy prawne opracowania programu

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz osób doznających przemocy domowej:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (t.j. Dz. U. z 1997r., Nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 171 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.37),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2809),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023r., poz. 1939 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 571),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870),
- Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 r. poz. 1232).

III. Charakterystyka społeczno-demograficzna Gminy Korycin

Gmina Korycin położona jest w środkowej części województwa podlaskiego, w Powiecie Sokólskim, w odległości 40 km na północ od Białegostoku i graniczy z następującymi gminami: Suchowola, Janów, Jasionówka, Czarna Białostocka oraz Jaświły. Powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 117 km², co stanowi 0,58% powierzchni województwa podlaskiego i 5,7% obszaru Powiatu Sokólskiego.

Gmina Korycin ma 3 069 mieszkańców, z czego 49,9% stanowią kobiety, a 50,1% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 15,4%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podlaskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Korycin zawarli w 2022 roku 15 małżeństw, co odpowiada 4,9 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa podlaskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,1 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 29,5% mieszkańców gminy Korycin jest stanu wolnego, 52,6% żyje w małżeństwie, 5,7% mieszkańców jest po rozwodzie, a 10,7% to wdowy/wdowcy. Gmina Korycin ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -11. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -3,60 na 1000 mieszkańców gminy Korycin. W 2022 roku urodziło się 32 dzieci, w tym 50,0% dziewczynek i 50,0% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 454 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych

do liczby zgonów wynosi 0,50 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2021 roku 38,8% zgonów w gminie Korycin spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 14,9% zgonów w gminie Korycin były nowotwory, a 4,8% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Korycin przypada 14.06 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa podlaskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju. W 2022 roku zarejestrowano 40 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 30 wymeldowań, w wyniku, czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Korycin 10. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0. 59,4% mieszkańców gminy Korycin jest w wieku produkcyjnym, 17,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,6% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.²⁾

IV.Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Korycin

Z danych Posterunku Policji w Janowie wynika, iż wacha się liczba interwencji przeprowadzanych przez funkcjonariuszy PP:

- w 2018 roku podjęto 56 interwencji domowych, w tym 40 po spożyciu alkoholu,
- w 2019 roku podjęto 43 interwencje domowe, w tym 18 po spożyciu alkoholu,
- w 2020 roku podjęto 41 interwencji domowych, w tym 28 po spożyciu alkoholu,
- w 2021 roku podjęto 31 interwencje domowe, w tym 11 po spożyciu alkoholu,
- w 2022 roku podjęto 46 interwencji domowych, w tym 8 po spożyciu alkoholu.

Liczba formularzy „Niebieskich Kart – A” wypełnionych przez przedstawicieli Policji w latach 2018-2022

	Liczba WSZYSTKICH formularzy „Niebieskich Kart – A”	Liczba formularzy „Niebieskich Kart – A” WSZCZYNAJĄCYCH procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba formularzy „Niebieskich Kart – A” WSZCZYNAJĄCYCH procedurę „Niebieskie Karty”, w których osoba, co do której istniało podejrzenie, że doświadcza przemocy, była osoba niepełnoletnia (do 18 r.ż.)	Liczba formularzy „Niebieskich Kart – A” WSZCZYNAJĄCYCH procedurę „Niebieskie Karty”, w których osoba, co do której istniało podejrzenie, że doświadcza przemocy, była osoba starsza (pow.65 r.ż.)
2018	16	12	1	1
2019	19	15	1	2
2020	13	13	0	0
2021	10	10	3	2
2022	7	7	2	0

Tabela przedstawia liczbę wszczętych procedur Niebieskie Karty przez przedstawicieli Policji na przestrzeni lat 2018 – 2022. Najczęściej dokonuje się tego podczas przeprowadzonych interwencji domowych.

W 2011 roku Zarządzeniem Wójta Gminy Korycin został powołany Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin do realizacji zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Zarządzeniem Nr 36/2021 Wójta Gminy Korycin z dnia 3 września 2021 r. powołał nowy skład zespołu interdyscyplinarnego.

Nowelizacja ustawy antyprzemocowej, która weszła w życie 22 czerwca 2023 r. wskazała, iż należy powołać zespoły interdyscyplinarne w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Z dniem powołania zespołów interdyscyplinarnych znosi się dotychczasowe zespoły interdyscyplinarne.

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin został powołany dnia 11 września 2023 r. Zarządzeniem Nr 154/2023 Wójta Gminy Korycin. Głównym zadaniem tego Zespołu jest tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5 ustawy, w szczególności przez:

²⁾ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Korycin na dzień 11.01.2024 r.

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Korycin wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kurator sądowy.

Reagowanie służb na stosowanie przemocy w rodzinie w latach 2018 -2020

Rodzaj działania		2018	2019	2020	2021	2022
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-C” przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy robocze		14	18	11	10	8
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – D” przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy robocze		15	18	9	11	8
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”		16	21	14	12	12
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w okresie sprawozdawczym		12	15	11	11	7
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w przypadku:	ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	10	17	11	12	3
	rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	0	1	4	0	1

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną oraz finansową Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Korycin. Zespół w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej powołuje grupę diagnostyczno - pomocową. Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

2) realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;

3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność;

4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń;

7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty";

8) zakończenie procedury "Niebieskie Karty";

9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:

a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty",

b) wszczęcia procedury "Niebieskie Karty";

10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

Pracownicy socjalni oraz dzielnicowy na bieżąco monitorują sytuację w rodzinach, kontaktują się z osobami pokrzywdzonymi, a w razie potrzeby inicjują dalsze działania.

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w latach 2018-2022

Wskaźnik		2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie	ogółem	13	19	12	19	9
	kobiety	11	15	7	6	5
	mężczyźni	1	3	4	3	2
	dzieci	1	1	1	10	2

Z przytoczonych danych wynika, że sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej mężczyźni, a ofiarami kobiety. Sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej osoby najbliższe – w przypadku dorosłych małżonkowie i partnerzy, w odniesieniu do dzieci - rodzice. W przypadku przemocy wobec osób dorosłych najczęstszą okolicznością towarzyszącą aktom przemocy jest alkohol. Nie odnotowano przypadków odebrania dzieci w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą.

W Punkcie Informacyjnym w Korycinie jest zatrudniony instruktor terapii uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, specjalista pomocy psychologicznej i interwencji kryzysowej. Czynny w każdy wtorek w godz. 18.00 - 20.00 i świadczy następujące usługi:

1) motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i podjęcia terapii osób współuzależnionych;

2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz osób używających narkotyków do zmiany zachowania;

3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym procesie terapii uzależnień;

4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,

5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;

6) udzielanie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą się włączyć w systemową pomoc rodzinie.

Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa w latach 2018 – 2022

Pomoc w formie poradnictwa		2018	2019	2020	2021	2022
	Psychologiczne		13	19	12	16
Socjalne		13	19	12	16	8

Poradnictwo socjalne realizowane jest przez pracowników socjalnych poprzez udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osób i rodzin. Informowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie o przysługujących im prawach i formach pomocy. Wsparcie w sytuacjach związanych z problemami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

I.Cele Programu

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia skali tego zjawiska na terenie Gminy Korycin.

1.Cele szczegółowe to:

- 1) zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.
- 4) zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

2.Cele będą realizowane przez:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Korycin.
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy domowej.
- 4) udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej.
- 5) efektywniejsze działania wobec osób stosujących przemoc domową.

II.Założenia Programu

Realizacja celów Programu zakłada:

- 1) Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy domowej.
- 2) Promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy domowej.
- 3) Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy domowej.
- 4) Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

III. Adresaci programu

Program jest skierowany do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- 2) osób doznających przemocy domowej,
- 3) osób stosujących przemoc domową,
- 4) świadków przemocy domowej,
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

IV.Zasoby Gminy Korycin w zakresie realizacji Programu

1.Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy domowej oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:

- 1)Rada Gminy Korycin,
- 2)Wójt Gminy Korycin,

- 3)Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin,
- 4)Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie,
- 5)Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 6)Szkoła Podstawowa w Korycinie,
- 7)Przedszkole w Korycinie,
- 8)Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Korycinie
- 9)Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Korycinie,
- 10)Parafie w Bombli i Korycinie,
- 11)organizacje pozarządowe
- 12)Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce,
- 13)Sąd Rejonowy w Sokółce,
- 14)Posterunek Policji w Janowie.
- 15)Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.

V.Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu

- 1.Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.
- 2.Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych.
- 3.Dobra współpraca służb i instytucji na terenie Gminy oraz poza nią.
- 4.Otwartość i chęć współpracy specjalistów.
- 5.Silne więzy rodzinne.
- 6.Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VI.Zagrożenia w realizacji zadań

- 1.Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie.
- 2.Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.
- 3.Brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania kryzysów.
- 4.Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach.
- 5.Ubóstwo.
- 6.Brak infrastruktury socjalnej w Gminie.
- 7.Brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

VII.Realizacja celów Programu

Cel 1 – zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

- 1.Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy domowej:
 - 1)propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
 - 2)obalanie mitów na temat przemocy,
 - 3)szkolenia na temat przemocy,
 - 4)prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w mediach społecznościowych,
 - 5)wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania nieagresywne,
 - 6)dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,

7)organizowanie konkursów wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

Podmioty realizujące działania:

- Zespół Szkół w Korycinie,
- Przedszkole w Korycinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie,
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Korycinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin.

Cel 2 – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Działania:

1.Określenie w drodze uchwały trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Podmiot realizujący działanie: Rada Gminy Korycin.

2.Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podmiot realizujący działanie: Wójt Gminy Korycin.

3.Współpracujący w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Korycin:

- 1) pracownicy socjalni,
- 2) przedstawiciele oświaty,
- 3) przedstawiciele policji,
- 4) kuratorzy sądowi,
- 5) przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 6) przedstawiciele ochrony zdrowia,
- 7) przedstawiciele organizacji pozarządowych.

4.Prowadzenie Punktu Informacyjnego, do którego zadań należy:

- 1)motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i podjęcia terapii osób współuzależnionych,
- 2)motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz osób używających narkotyków do zmiany zachowania,
- 3)udzielanie wsparcia osobom po zakończonym procesie terapii uzależnień,
- 4)rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
- 5)inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- 6)udzielanie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą się włączyć w systemową pomoc rodzinie.

Podmiotem realizującym działanie jest

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin,
- Grupa diagnostyczno-pomocowa.

5. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”,

2)przekazywanie informacji o efektach podejmowanych działaniach przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Korycin.

3)Monitorowanie procedury „Niebieska Karta” przez Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin.

Podmioty realizujące działanie:

- Posterunek Policji w Janowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin,
- Grupa diagnostyczno-pomocowa,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkoła Podstawowa w Korycinie,
- Przedszkole w Korycinie,
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Korycinie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Korycinie.

3.Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Podmioty realizujące działanie:

- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin,
- Posterunek Policji w Janowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie.

Cel 3 – zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.

Działania:

1)Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej.

2)Motywowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

3)Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

4)Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc.

5)Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Sokółce o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

Podmioty realizujące działania:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Posterunek Policji w Janowie,
- Grupa diagnostyczno-pomocowa,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin.

Cel 4 - zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

1) Uczestnictwo w specjalistycznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,

3) Stosowanie zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą domową dla osób realizujących te zadanie.

Podmioty realizujące działanie:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin,
- Grupa diagnostyczno-pomocowa.

VIII.Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Osobą odpowiedzialną za całościowe monitorowanie będzie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Korycin.

IX.Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korycinie.

Przewodniczący Rady

Iwona Chwiećko

UZASADNIENIE

Konieczność opracowania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2021 poz.1249 z późn. zm.).

Program ma stanowić podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które będą podejmowane w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Dokument wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy domowej w gminie oraz zminimalizować jego skutki.

W związku z powyższym uzasadnione jest przyjęcie niniejszej uchwały.